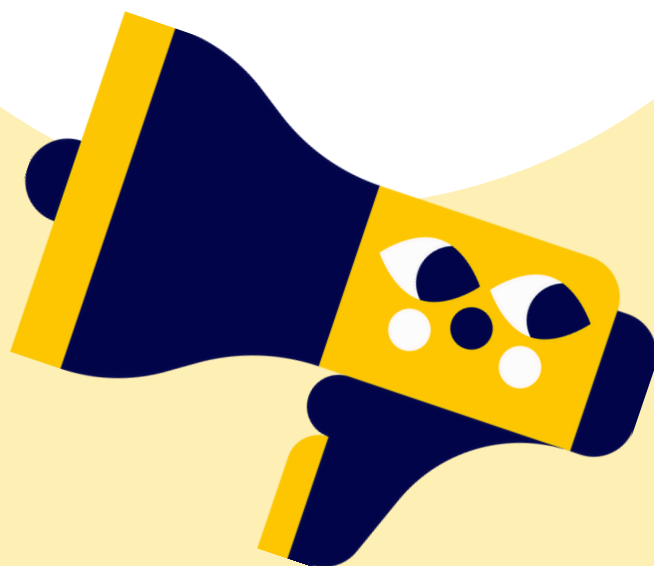
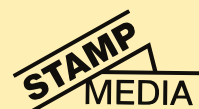

**opinie
dossier**

GENDERROLLEN ONDER DE LOEP

**Lesvoorbereiding
voor leerkrachten**

Lesvoorbereiding

Deel 1

Duur

5 minuten

Aanpak

Introduceren van de les en het thema Genderrollen onder de loep – Klassikaal

Licht het thema “genderrollen” toe.

“Genderrollen zijn overal, in je directe omgeving, op sociale media of bijvoorbeeld in series als Adolescence, Euphoria of sex education. Genderrollen gaan over verwachtingen die een samenleving of cultuur heeft van hoe mensen zich gedragen op basis van gender. Denk bijvoorbeeld aan het idee dat mannen stoer en sterk moeten zijn, of dat vrouwen zorgzaam en zacht zijn.”

“Het nadenken over hoe genderrollen ons beïnvloeden, kan soms persoonlijk of verwarrend voelen. Dat is helemaal normaal, en niemand hoeft zich verplicht te voelen om meer te delen dan waar hij, zij of hen zich prettig bij voelt.”

Bespreek:

- Wat is gender, voor jou?
- Wat is volgens jou een genderrol?
- Zie je genderrollen in je dagelijks leven? Waar?

De basisafspraken:

- Niets is verkeerd of fout.
- Alle ideeën zijn welkom.
- We luisteren altijd naar elkaar.
- Durf ruimte in te nemen.
- Laat ruimte voor een ander.
- Val nooit iemand persoonlijk aan, maar blijf bij het onderwerp.
- Als je je ergens niet prettig bij voelt, geef je dit aan.

Doel

De leerlingen zijn bekend met het thema en het doel van de les.

Duur**Aanpak****Doel**

10 minuten

Discussie: Genderrollen in jouw leefwereld - Groepjes van 2 à 3

Stel in kleine groepjes de volgende vragen:

- Hoe beïnvloeden genderrollen jouw dagelijks leven?
- Heb je ooit een situatie meegemaakt waarin iemand niet voldeed aan een genderrol? Wat gebeurde er?
- Hoe denk je dat genderrollen verschillen afhankelijk van cultuur, generatie of omgeving?
- Wat zie je op social media over gender?

Laat elk groepje één inzicht delen.

De leerlingen reflecteren op de invloed van genderrollen in hun eigen leven en omgeving.

15 minuten

Gender-Stereotype Bingo – Klassikaal

Leg kort uit wat een stereotype is: een stereotype is een uitvergroot beeld van een groep mensen. Een beeld dat niet klopt met de werkelijkheid omdat het één eigenschap of een vroegere eigenschap uitvergroot.

Stereotypen kunnen positief of negatief zijn, maar ze blinken vooral uit in het overdrijven. (bron: watwat.be)
Zo zijn er veel stereotypes over verwachtingen bij jongens en meisjes.

Zie **bijlage 1** voor de bingo-kaart met genderstereotypen. Print en deel uit aan alle leerlingen.

Elke leerling duidt op de bingo-kaart aan welke stereotypen ze herkennen in hun eigen leven. Dit kan iets zijn dat zij zelf ervaren hebben, iets dat ze gezien hebben bij anderen, of iets dat ze horen in hun omgeving.

Ze hoeven geen bingo te halen en niemand wint, het is puur om visueel te maken hoeveel stereotypen ze herkennen en op welke manier.

Laat ze vervolgens enkele situaties opschrijven die passen bij de stereotypen die ze hebben aangeduid.

Vraag:

- Welke stereotypen herkenden jullie het meest?
- Hoe voelt het om deze verwachtingen te ervaren of te zien?

De leerlingen herkennen genderstereotypen in hun eigen leefwereld en denken na over de impact ervan op henzelf en anderen.

Tips:

- Houd de toon luchtig en open: geen oordeel, gewoon nieuwsgierigheid.
- Wees voorbereid op tegenstrijdige meningen en moedig die aan als een kans om te leren.
- Laat jongeren zelf bepalen hoeveel ze willen delen.

Duur**Aanpak****Doel**

20 minuten

Bekijken van de een video-explainer over genderrollen – Klassikaal

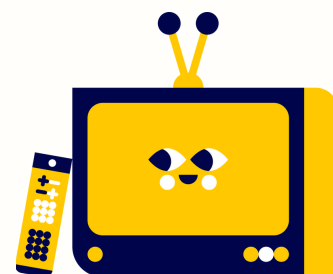
Toon de explainer "Van Incel tot Tradwife" van StampMedia uit **bijlage 2**.

Vragen na afloop:

- Welke groepen kende je al en op welke manier ben je hier in aanraking mee gekomen?
- Welke groepen waren nieuw voor jou?
- Welke groep spreekt jou het meest aan?
- Welke groep spreekt je het minst aan?
- Zie/volg jij op sociale media personen die een bepaald idee over gender uitdragen of in een bepaalde genderrol zitten?
- Waarom denk je dat jij deze video/post/artikel op je feed kreeg?
- Denk je dat algoritmes* invloed hebben op wat jij ziet over gender?

De leerlingen openen nu op YouTube de video van StampMedia uit bijlage 2. Daarna klikken ze op de eerst aanbevolen video. Dit herhalen ze vijf keer. Bij welke video zijn ze terechtgekomen? Ze vergelijken hun antwoord met dat van de medeklasgenoten. Hoeveel verschil is er in de klas?

Deze oefening toont aan dat je wel eenzelfde startpunt kan hebben (de video van StampMedia), maar dat je persoonlijk algoritme ervoor kan zorgen dat je snel op andere zaken dan iemand anders terecht kan komen, op basis van je persoonlijke gegevens en eerder kijk- en zoekgedrag.

- Tip: deze oefening is gebaseerd op de methodiek 3 (bubbels en konijnen) in [module 2 in Feitencheckers](#). Bekijk deze voor meer context.
- *Een sociale media-algoritme is een stappenplan dat apps gebruiken om te bepalen wat jij te zien krijgt. Het kijkt naar wat je leuk vindt, waar je op klikt en hoe lang je ergens naar kijkt. Zo krijg je meer van hetzelfde te zien, zonder dat je het altijd door hebt.

Duur**Aanpak****Doel**

10 minuten

Jou rolmodellen - individueel

Geef de jongeren deze vragen op het bord of op papier:

- Wie is een rolmodel voor jou? (beroemd of niet los van gender)
- Waarom bewonder je die persoon?
- Aan welke typische 'man-vrouw' verwachtingen voldoet deze persoon volgens jou?
- Welke typische 'man-vrouw' verwachtingen doorbreekt deze persoon volgens jou?

Vraag aan een paar duo's (vrijwilligers):

- Welk rolmodel kwam naar voren?
- Hoe gaat jouw rolmodel om met genderrollen?
- Wat zegt dat over wat we belangrijk vinden in onze rolmodellen?

De leerlingen denken na over rolmodellen en onderzoeken hoe deze personen omgaan met genderrollen. Zo verdiepen de leerlingen hun eigen visie op gender en de verwachtingen eromheen.

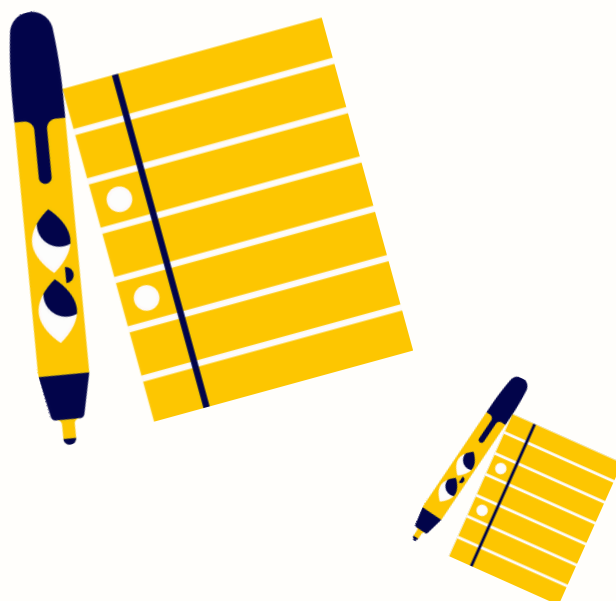
5 minuten

Afsluiting – Klassikaal

Sluit af met de vraag:

Wat heb je vandaag geleerd over je eigen kijk op gender?"

De leerlingen reflecteren op de les en hun verandering op de kijk op gender.

Lesvoorbereiding

Deel 2

Duur

Aanpak

5 minuten

Leerlingen reflecteren op de vorige les - Klassikaal

Bespreek met de leerlingen welke inzichten ze meenemen uit de vorige les:

- Wat is jou het meeste bijgebleven?
- Wat heb je geleerd?
- Keek je na deze les anders naar de genderrollen om jou heen?

Doel

De leerlingen reflecteren over de verworven kennis en meningen.

20 minuten

Mediabronnen Onderzoeken - Groepjes van 2 à 3

Verdeel de klas in groepjes en geef elk groepje een mediabron uit **bijlage 3** die ze (gedeeltelijk) mogen bekijken, beluisteren of lezen.

Begeleidende vragen:

- Hoe worden genderrollen in deze bron voorgesteld?
- Waren er verschillende meningen of perspectieven?
- Welke vragen roept dit bij je op?

Elk groepje licht kort de inhoud van de mediabron toe en deelt hun bevindingen.

De leerlingen analyseren hoe genderrollen voorgesteld worden in verschillende mediabronnen. Ze bespreken de diverse perspectieven die daarin aan bod komen.

20 minuten

In & Out of the Box: Gender Moodboard - Individueel

Print **bijlage 4** of bezorg hen de online versie. Geef jongeren tijd om een moodboard te maken over hoe zij gender ervaren.

Leg uit: "In het midden zie je een doos "the box", die staat symbool voor de genderrollen waar je volgens de maatschappij in zou moeten passen. Schrijf of plak in en buiten de box je persoonlijke antwoorden op de vragen hieronder. Jij kan zelf invullen of je antwoord binnen de box of buiten de box hoort."

De leerlingen geven via een creatief moodboard vorm aan hun persoonlijke beleving van gender en reflecteren op hun eigen perspectief.

Duur**Aanpak**

“We doen dit kort, en jij kiest hoe je het invult: woorden, zinnen, tekeningen, foto’s, symbolen, het is allemaal oké.”

- Wat is jouw mening over genderrollen?
- Zijn genderrollen nuttig? Zo ja, waarvoor? Zo nee, waarom niet?
- Zijn genderrollen beperkend? Zo ja, op welke manier? Zo nee, waarom niet?
- Heb je ooit het gevoel gehad dat je niet voldeed aan bepaalde gendernormen? Hoe voelde dat?
- Hoe zouden we genderstereotypen kunnen doorbreken? Wil je dat?
- Wat zou je anders willen zien met betrekking tot genderrollen in de maatschappij?
- Welke nieuwe inzichten heb je gekregen tijdens deze lessen?

Dit kan op de computer, bijvoorbeeld via Pinterest, of klassiek met een schaar, lijm, een wit blad en een stapel tijdschrijften.

Doel

5 minuten

Jouw Mening, jou bord- Individueel

Laat leerlingen (op vrijwillige basis) hun moodboard delen en bespreken wat ze hebben gemaakt, neem de vragen die bij het moodboard staan mee in de bespreking.

Extra begeleidende vragen:

- Waarom heb je deze beelden/symbolen gekozen? Wat betekenen ze voor jou?
- Zie je een patroon in de kleuren, vormen of woorden die je hebt gebruikt?
- Zijn er elementen die je eerst niet had overwogen, maar die je later toch hebt toegevoegd? Waarom?
- Wat betekent gender voor jou? Hoe zou je het omschrijven?
- Hoe denk je dat gender een rol speelt in jouw dagelijks leven (school, hobbies, mode...)?
- Welke nieuwe inzichten heb je gekregen tijdens deze lessen?

Bespreek enkele antwoorden met de klas (laat de leerlingen zelf bepalen wat ze willen delen).

Vraag wie hun mening wil delen (vrijwillig).

De leerlingen verwoorden hun mening over genderrollen en formuleren nieuwe inzichten en wensen voor verandering in de samenleving.